



سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور



جمهوری اسلامی ایران

وزارت کار و امور اجتماعی

# دستورالعمل اجرایی کارآموزی در محیط کار

## ویژه کارآموزان مراکز ثابت و شعب آن

دفتر بهسازی و نظارت آموزشی

حوزه معاونت آموزش  
حوزه معاونت آموزش

# دستورالعمل اجرایی طرح کارآموزی در محیط کار

## ویژه کارآموزان مراکز ثابت و شعب آن

### مقدمه :

برای بهبود کسب مهارت کارجویان و ارتقاء مهارت شاغلین در سازمان علاوه بر فراگیری دانش تئوری و عملی در کارگاه آموزشی فعالیت های دیگری از قبیل پروژه محوری - بازدیدآموزشی - استفاده از اساتید صاحب نظر صنایع و صنوف و کارآموزی در محیط کار، در حال انجام می باشد. با توجه به تجربیات سه ساله و با بهره گیری از تجارب و رهنمودهای مربیان، صاحب نظران و اندیشمندان مدیریت منابع انسانی، مقرر گردید با تداوم این نوع روشهای آموزشی در کارگاههای مراکز آموزشی جهت کارآمد شدن نظام آموزشی، بویژه روش کارآموزی در محیط کار نسبت به تهیه «دستورالعمل اجرایی طرح کارآموزی در محیط کار مراکز ثابت و شعب آن» اقدام گردد. کارآموزی در محیط کار به منظور آشنایی و درک بهتر شرایط کار واقعی توسط کارآموز، می تواند یکی از ابزارهای بسیار تاثیر گذار بر ارتقاء هر چه بهتر کیفیت آموزش، مهارت آموزی و در نتیجه دست یابی به اهداف کلان سازمانی و ملی باشد.

### ❖ اهداف:

- کسب تجربه و آشنایی با محیط کار و کار واقعی.
- حفظ و ارتقاء سلامتی روحی و بهبود نگرش نسبت به کار.
- ارتقاء توانمندیهای حرفه ای با رویکرد بازار کار.
- ایجاد انگیزه برای کارآموزان با مشاهده محیط کار واقعی حرفه مربوط.
- هماهنگ نمودن آموزش های مهارتی و روزآمد کردن استانداردهای آموزشی با بازار کار.

### ❖ شیوه اجرایی :

در حقیقت کارآموزی در محیط کار؛ فعالیت آموزشی است که در آن کارآموزان همراه با مربی/مربیان ضمن فراگیری دانش تئوری و عملی موضوع استاندارد مهارت در کارگاه آموزشی (شامل آشنایی: به مفهوم داشتن اطلاعات مقدماتی- شناسایی: به مفهوم داشتن اطلاعات کامل - اصول: به مفهوم مبانی اطلاعات نظری- توانایی: به مفهوم قدرت انجام کار)، در محیط واقعی کار شامل صنعت، صنف و ... حضور یافته و آموزش های لازم را که شامل بخشی از همان استاندارد مهارت و آموزشی می باشد را می گذراند. (تشخیص آن بخش از استاندارد مهارت و آموزشی

کارگاه که می بایست در محیط واقعی کارآموزش داده شود براساس نظر مربی و با هماهنگی بنگاههای اقتصادی مرتبط می باشد.

ضمناً اجرای کارآموزی در محیط کار صرفاً اختصاص به استانداردهایی که ساعت مشخص برای کارآموزی در محیط کار در آن ها پیش بینی شده است، نبوده و در کلیه استانداردهای مهارت و آموزشی باتشخیص مربی و هماهنگی با صنایع و صنف مربوطه قابل اجرا می باشد.

لازم به ذکر است در صورتی که فضای محل اجرای کارآموزی در محیط کار محدودیت هایی داشته باشند تعدادی از کار آموزان می توانند با نظارت و تایید مربی در بنگاهها و صنایع مرتبط دوره کارآموزی خود را بگذرانند

#### ❖ در اجرای این طرح به نکات ذیل توجه شود:

- ۱) قبل از انجام کارآموزی در محیط کار توسط کارآموزان در وضعیت محدودیت فضای کارآموزی در محیط کار، رئیس مرکز و مربی می بایست با پیگیری از طریق کارآموز، معرفی نامه کارآموزی در محیط کار را تکمیل نموده و فرم مربوط به مرکز را از آنان اخذ نموده و در حرفه مربوط به کارگاه آموزشی مرکز ثبت نمایند.
- ۲) پس از انجام کارآموزی در محیط کار به هردوروش کارآموزی در محیط کار فوق الذکر، مربی/مربیان کارگاه آموزشی حرفه مربوط می بایست فرم شماره ۵ شناسنامه دوره آموزشی تکمیل نمایند.
- ۳) دوره کارآموزی در محیط کار در نیمه دوم دوره آموزشی و پس از طی شدن ۳/۴ طول دوره استاندارد مهارت و آموزشی شروع گردد.
- ۴) رؤسای مراکز آموزشی و مربیان موظفند در صورت عدم تحقق کارآموزی در محیط کار برای کارآموزانی که طبق استاندارد مهارت و آموزشی موظف به گذراندن این نوع کارآموزی می باشند در محل کارگاه آموزشی به میزان همان مدت آموزش عملی و تئوری ارائه نمایند.
- ۵) مدیران کل حجم تعهدات کارآموزی در محیط کار مراکز آموزشی را متناسب با تعهدات نفر - ساعت و با پیش بینی اعتبار مورد نیاز به آن ها ابلاغ نمایند .
- ۶) اولویت اجرای طرح کارآموزی در محیط کار به میزان حجم تعهدات برای سطوح استاندارد مهارت و آموزشی ۱۸ ماهه (کارگرماهر) و استاندارد مهارت و آموزشی درجه ۱ بوده و در اولویت بعدی برای سطوح استاندارد مهارت و آموزشی درجه ۲ و بدون درجه باتشخیص اداره آموزش و پژوهش استان خواهد بود.
- ۷) مدیران کل استانها و روسای مراکز شهرستانها برای ایجاد انگیزه صاحبان بنگاههای اقتصادی فعال، جهت تداوم همکاری برای کارآموزی در محیط کار کارآموزان؛ ترتیبی اتخاذ نمایند تا در مراسم ها از قبیل ۶ مرداد ضمن معرفی آنان، تقدیر و تشکر گردد.

- ۸) باتوجه به نوع رشته های آموزشی و کاربرد آنها در بازار کار (خوداشتغالی یا اشتغال در بنگاههای اقتصادی متوسط و بزرگ) کارآموزی در محیط کار نمایند.
- ۹) مسئولین آموزش و مربی می بایست علاوه بر بررسی شرایط محیطی محل کارآموزی در محیط کار موردنظر، مطابق بودن نوع فعالیت محل کارآموزی موردنظر قبل از اعزام کارآموزان را مورد بررسی قرار داده و پس از تأیید مرتبط بودن آنها مجوز اعزام صادر نمایند.
- ۱۰) مدیران کل و روسای مراکز برای تحقق تعهدات کارآموزی در محیط کار سالانه برنامه ریزی نموده و ترتیبی اتخاذ نمایند جهت ایاب وذهاب کارآموزان به صورت گروهی به محل کارآموزی در محیط کار، تسهیلات لازم برای اجرای این طرح پیش بینی گردد.
- ۱۱) معاون آموزش استان و روسای مراکز آموزشی موظفند بانک اطلاعات بروز شده واحدهای صنفی و صنعتی فعال در مرکز استان و شهرستانها را به تفکیک نوع فعالیت، آدرس واحدها، نام و نام خانوادگی رابط را تهیه و در اختیار داشته باشند.

#### ❖ نتایج:

- مطرح شدن سئوالات عملی و فنی ایجادشده در محیط کارورزی برای کارآموزان و بررسی آنها.
  - حل مسئله و بررسی درستی یا غلط بودن روش کار در کلاس.
  - تفهیم بهتر مطالب تئوری و عملی.
  - سرعت دریافت مطالب تئوری و عملی.
  - افزایش درصد قبولی کارآموزان در آزمونهای عملی.
  - افزایش اعتماد به نفس کارآموزان در مواجهه با محیط کار واقعی.
  - کاهش هزینه های ناشی از سهل انگاری و بی توجهی (ایجاد خرابی و صدمه به ابزار و دستگاه ها) در حین آموزش.
  - بهره گیری از تجارب صنعت و صنف در اجرای آموزش
  - بررسی وضعیت فعالیت کارآموزان از طریق تعداد و کیفیت سئوالات مطرح شده توسط آنها در هر موضوع کلاسی.
- توجه : میزان کارآموزی در محیط کار برابر است با یک درصد (۱٪) از مجموع نفر-ساعت تعهدات برنامه آموزشی مراکز ثابت (اعم از روزانه- شبانه روزی- کارگاه های واگذار شده ) با رعایت شرط حداقل برای هر کارآموز ۲۰ ساعت کارآموزی در محیط کار (کمتر از ۲۰ ساعت کارآموزی تلقی نمی شود).

### کارآموزی در محیط کار

اداره کل آموزش فنی و حرفه ای ..... مرکز ..... بخش آموزشی: مرکز ثابت  شعبه   
 نام دوره آموزشی: ..... شروع دوره: ۱۳ / / پایان دوره: ۱۳ / / نوبت آموزشی: .....

تاریخ شروع کارآموزی در محیط کار: ۱۳ / / تاریخ پایان کارآموزی در محیط کار: ۱۳ / / تعداد کارآموزان شرکت کننده: .....

کارآموزی در محیط کار تعیین شده: ..... نفر- ساعت ..... کارآموزی در محیط کار انجام شده: ..... نفر- ساعت .....

نوع فعالیت واحد کار: .....

آدرس و شماره تماس محل اجرای کارآموزی در محیط کار: .....

عنوان توانایی/تواناییهای آموزشی داده شده در محل کار: .....

نظرات مربی

الف: نقاط قوت کارآموزان: .....

ب: نقاط ضعف کارآموزان: .....

ج: پیشنهادات سازنده: .....

نام و نام خانوادگی استاد کار و امضاء و مهر  
 .....

تاریخ شروع کارآموزی در محیط کار: ۱۳ / / تاریخ پایان کارآموزی در محیط کار: ۱۳ / / تعداد کارآموزان شرکت کننده: .....

کارآموزی در محیط کار تعیین شده: ..... نفر- ساعت ..... کارآموزی در محیط کار انجام شده: ..... نفر- ساعت .....

نوع فعالیت واحد کار: .....

آدرس و شماره تماس محل اجرای کارآموزی در محیط کار: .....

عنوان توانایی/تواناییهای آموزشی داده شده در محل کار: .....

نظرات مربی

الف: نقاط قوت کارآموزان: .....

ب: نقاط ضعف کارآموزان: .....

ج: پیشنهادات سازنده: .....

نام و نام خانوادگی استاد کار و امضاء و مهر  
 .....

نام و امضاء رئیس مرکز:  
 تاریخ:

نام و امضاء مسئول آموزش مرکز:  
 تاریخ:

نام و امضاء مربی:  
 تاریخ:

بسمه تعالی

تاریخ :

شماره :

**مدیریت محترم سازمان / شرکت / موسسه / تعمیرگاه / کارخانه :**

سلام علیکم

بااحترام به استحضار می رساند در اجرای مصوبات سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور در رابطه با کارآموزان مراکز آموزشی فنی و حرفه ای که ملزم به گذراندن دوره کارآموزی در محیط کار حداقل به مدت ۲۰ ساعت در طول دوره آموزشی در خارج از محیط مراکز آموزشی سازمان متبوع می باشند در صورت موافقت خواهشمند است دستور فرمایید جهت گذراندن دوره کارآموزی در محیط کار آقای/خانم ..... کارآموز حرفه ..... از تاریخ ..... لغایت ..... به مدت ..... ساعت در آن محل اقدامات لازم رامبذول فرمایند. قبلا از حسن همکاری جنابعالی صمیمانه سپاسگذاریم.

**رئیس مرکز**

فرم بالا تحویل محل کارآموزی در محیط کار گردد.

فرم زیر پس از تکمیل جهت تشکیل پرونده کارآموزی در محیط کار تحویل مرکز آموزشی فنی و حرفه ای گردد.

بسمه تعالی

**رئیس محترم مرکز:**

احتراما با کارآموزی در محیط کار آقای / خانم..... فرزند..... شماره شناسنامه.....  
صادره از..... متولد..... کارآموز حرفه..... به مدت ..... ساعت از تاریخ .....  
لغایت..... موافقت می گردد.

نام محل کارآموزی در محیط کار: .....

نام و نام خانوادگی مسئول محترم کارآموزی در محیط کار: .....

شماره تلفن محل کارآموزی در محیط کار: .....

آدرس دقیق محل کارآموزی در محیط کار: .....

**مهر و امضاء محل کارآموزی در محیط کار** .....